

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9Cdo/119/2022
Identifikačné číslo spisu:	3115223960
Dátum vydania rozhodnutia:	25.04.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Holíč
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:3115223960.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ H. A., bývajúceho v N. F. - M. K., B. XX, zastúpeného advokátkou Mgr. Erikou Ranušovou, so sídlom v Dubnici nad Váhom, Moyzesova 1200/12, 2/ M. K., naposledy bývajúceho v F. N. M., E. J.. XX/XX, zomrelého XX. V. XXXX, 3/ W. C., bývajúcej v C. C., L.. W. XXX/X, 4/ P. F., bývajúcej v F. N. M., Y. V. XXX/XX, 5/ J.. J. S., bývajúcej v N. F., N. XXX, 6/ M. K., bývajúceho v N. F., B. XX, 7/ Ľ. K., bývajúceho v N. F., B. XX, 8/ Z. K., bývajúcej v N. F., B. F. S. XX/X, 9/ M. A., bývajúceho v N. F., B. X/XX, 10/ R. A., bývajúceho v N. F., N. XXX, 11/ Q.Í. A., bývajúcej v W., A. XX, 12/ J. C., bývajúcej v W., A. XX, 13/ V. Č., bývajúcej v F. N. M., 14/ Q. W., bývajúcej v F. N. M., E. J.. XX/XXX, 15/ Q. B., bývajúcej v F. N. M., K. XXXX/XX, 16/ V. Q. M., bývajúcej v F. N. M., C. XX/XX, proti žalovaným 1/ Q. K., bývajúcemu v F. N. M. - M. K., B. XX, 2/ K. K.Z., bývajúcej v F. N. M.S. - M.K. K., B. XX, zastúpení advokátom JUDr. Jozefom Herbulákom, so sídlom v Trenčíne, Brnianska 1/K, o určenie vlastníckeho práva, vedenom na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 16C/422/2015, o dovolaní žalobcu 1/ proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 8. septembra 2021 sp. zn. 19Co/106/2020, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaní 1/ a 2/ majú proti žalobcovi 1/ nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

I. Okresný súd Trenčín (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 25. júna 2020 č.k. 16C/422/2015-258 zamietol žalobu o určenie, že žalobca 1/ je podielovým spoluvlastníkom so spoluvlastníckym podielom vo veľkosti 37/1512 pozemku parc. č. KN-C XXX/X, záhrady o výmere 90 m2, pozemku parc. č. KN-C XXX/X, zastavané plochy a nádvoria o výmere 167 m2, k.ú. M. K., a boli oddelené od pozemkov parc. č. KN-C XXX, záhrady o výmere 609 m2 a parc. č. KN-C XXX, zastavané plochy a nádvoria o výmere 499 m2, ktoré sa nachádzajú v k. ú. M. K. a sú zapísané na Okresnom úrade Ilava, katastrálnom odbore na LV č. XXXX geometrickým plánom č. 16C/482/2015 vypracovaným J.. J. A., znalcom z odboru geodézia a kartografia z 5. marca 2018, zamietol žalobu aj v časti o určenie, že spoluvlastnícke podiely k pozemku parc. č. KN-C XXX/X, záhrady o výmere 90 m2, k pozemku parc. č. KN-C XXX/X, zastavané plochy a nádvoria o výmere 167 m2, ktoré sa nachádzajú v k. ú. M. K. a

boli oddelené od pozemkov parc. č. KN-C XXX, záhrady o výmere 609 m² a parc. č. KN-C XXX, zastavané plochy a nádvoria o výmere 499 m², ktoré sa nachádzajú v k. ú. M. K. a sú zapísané na Okresnom úrade Ilava, katastrálnom odbore na LV č. XXXX geometrickým plánom č. 16C/482/2015 vypracovaným J. J. A., znalcom z odboru geodézia a kartografia z 5. marca 2018, a to spoluvlastnícky podiel vo veľkosti 93/4032 patrí do dedičstva po neb. Q. K., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom B. XX, N. F., ktorý zomrel XX.XX.XXXX, podiel vo veľkosti 37/7056 patrí do dedičstva 3 19Co/106/2020 po neb. P. V., rod. F., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom B. XX, N. F., ktorá zomrela XX.XX.XXXX, podiel vo veľkosti 37/6048 patrí do dedičstva po neb. T. A., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom B. XX, N. F., ktorý zomrel XX.XX.XXXX, podiel vo veľkosti 37/1008 a 37/7056 patrí do dedičstva po neb. C. F., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom K. XX, ktorý zomrel XX.XX.XXXX, podiel vo veľkosti 30/1008 patrí do dedičstva po neb. Q. K., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom K. XXX, N. F., ktorá zomrela XX.XX.XXXX. Súčasne súd prvej inštancie rozhodol, že žalovaní 1/, 2/ majú spoločne a nerozdielne proti žalobcom 1/ - 16/ nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

1.1 Vo vzťahu k žalobcom 2/ až 16/ súd prvej inštancie zamietol žalobu z dôvodu nedostatku naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení v zmysle § 137 písm. c) zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), nakoľko žalobcovia boli v spore pasívny a nepreukázali, že sú právnymi nástupcami po poručiťeloch, od ktorých odvodzovali svoje vlastnícke právo k predmetu sporu. Zároveň žalobu vo vzťahu k týmto žalobcom zamietol aj pre nedostatok vecnej legitímácie v spore, pretože žalobcovia nepreukázali ani to, či išlo o celý okruh dedičov po poručiťeloch. Ďalším dôvodom pre zamietnutie žaloby a to aj vo vzťahu k žalobcovi 1/ bolo, že žalovaný nárok, vymedzený čo do rozsahu predloženým geometrickým plánom J. J. A., nebol spôsobilý na riadny zápis do katastra nehnuteľností, pretože žalobcom nemohol patriť podiel na celej spornej parcele XXX/X a XXX/X v šírke 3,85 m - 5,82 m, ale nanajvýš len z plochy terénu v šírke siahajúcej po nimi tvrdenú hranicu pozemkov susedov vytvorenú z ovocných stromov a kolíka, vzdialenej cca 2 metre od domu žalobcu 1/. Návrh na konkrétne a presné vyznačenie tejto plochy zo strany žalobcov nebol vznesený a súd prvej inštancie ho nemohol bez návrhu urobiť. Súd prvej inštancie mal za preukázanú existenciu vlastníckeho práva žalovaných titulom vydržania v zmysle § 134 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka. Žalovaný 1/ sa stal vlastníkom spornej nehnuteľnosti titulom dedenia po svojich rodičoch (po matke v roku 2005, po otcovi v roku 2010), od ktorého mohol objektívne vyvodzovať svoje presvedčenie o vlastníckom práve. Navyše sporná nehnuteľnosť bola evidovaná v katastri nehnuteľností na základe rozhodnutia Okresného úradu v Ilave, odboru pozemkového, poľnohospodárstva a lesného hospodárstva o schválení ROEP z 13. marca 2000, zapísaného 9. mája 2000. Počnúc týmto dňom nemali právní predchodcovia žalovaného 1/ alebo sám žalovaný 1/ dôvod pochybovať o svojich právach k spornej nehnuteľnosti. Žalobcovia nevzniesli v konaní podľa zákona č. 180/1995 Z.z. námietky. Sporné časti nehnuteľnosti boli súčasťou oploteného areálu rodinného domu, ktorý žalovaný 1/ doposiaľ aj obýva a tvorili so zvyšnou časťou dvora jeden veľký celok. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že sporný pás pozemkov oddeľoval od pozemku plot, ktorý tam vystaval otec žalovaného 1/ po dohode s otcom žalobcu 1/ a tento je oplotený minimálne od 70-tych rokov, ohľadom oplotenia nikdy nebol spor. Tiež bolo preukázané, že plot v prednej dvorovej časti aktívne využívala rodina žalovaného 1/, oplotenie vybudoval otec žalobcu 1/. Vzhľadom k tomu, že u žalovaného 1/ neuplynula 10-ročná vydržacia doba, súd prvej inštancie započítal do doby vydržania aj oprávnenú držbu právnych predchodcov žalovaného 1/, ktorí mali sporné časti pozemkov v oprávnenej držbe už od roku 1961, kedy ich nadobudli na základe kúpnej zmluvy, pričom už v čase kúpy existovalo oplotenie určujúce rozsah užívaného pozemku a bolo umiestnené prakticky od počiatku tak, ako je tomu v súčasnosti. Pokiaľ išlo o prednú dvorovú časť pozemku, táto bola síce priechodná, ale následne niekedy koncom 60-tych rokov ju otec žalobcu 1/ zahradil s tým, že sporná časť ostala na strane dvora rodičov žalovaného 1/. Súd prvej inštancie pre vylúčenie pochybností počítal s najpriaznivejšou verziou pre žalobcov a plynutie vydržacej doby počítal až od roku 2000 (zápis do katastra nehnuteľností ROEP), pričom dospel k záveru, že žalovaný 1/ vydržal sporné pozemky najneskôr v roku 2010. Preto bol aj oprávnený nakladať s nimi ako vlastníkom a previesť vlastnícke právo zmluvou na žalovanú 2/, ktorá tak rovnako ako žalovaný 1/ bola vlastníkom sporných nehnuteľností. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP.

2. Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobcov 1 až 16 rozsudkom z 8. septembra 2021 sp.zn. 19Co/106/2020 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny (§ 387 ods. 1 CSP) a vyslovil, že žalovaní 1/ a 2/ majú proti žalobcom 1/ až 16/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania (§ 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP). Odvolací súd považoval rozhodnutie súdu prvej inštancie za vecne správne, založené na správne zistenom skutkovom stave a náležite odôvodnené, pričom s jeho odôvodnením sa stotožnil v celom rozsahu a odkázal naň v zmysle § 387 ods. 2 CSP. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia a k odvolacím námietkam žalobcov uviedol, že dôkazom preukazujúcim aktívnu vecnú legitimitáciu žalobcov 2/ až 16/ v spore nemohol byť aktuálny list vlastníctva, pretože z neho nie je možné určiť okruh všetkých dedičov poručiťľa, pričom v spore o určenie, že vec patrí do dedičstva po poručiťľovi, majú všetci dedičia postavenie tzv. nútených procesných spoločníkov (§ 78 ods. 1 CSP). Pokiaľ išlo o nárok žalobcu 1/, odvolací súd považoval za kľúčovú tú preukázanú skutočnosť, že po uzavretí kúpnej zmluvy v roku 1961 vybudovali právni predchodcovia žalovaného 1/ v záhradnej časti pozemku plot medzi svojím pozemkom a pozemkom právnych predchodcov žalobcu 1/, ktorý je na rovnakom mieste umiestnený i v súčasnosti, pozemok v tomto rozsahu užívali a tento pozemok tvoril s prednou (neoplotenou časťou až po dom žalobcu 1/) jeden celok. V prednej neoplotenej časti koncom 60-tych rokov otec žalobcu 1/ zahradil priechod k sporným častiam plechom s tým, že sporná časť ostala na strane dvora rodičov žalovaného 1/. Táto skutočnosť predstavovala významné hľadisko pri stanovení rozsahu sporného pozemku. Kúpnu zmluvu z roku 1961 považoval odvolací súd za domnelý titul, z ktorého bolo možné vyvodiť oprávnenú držbu susednej parcely, ktorú ale v skutočnosti kupujúci zmluvou nenadobudli. Zo všetkých zistených okolností vyplynulo, že daný stav bol zo strany právnych predchodcov žalobcu 1/ akceptovaný a právni predchodcovia žalovaného 1/ sporné pozemky nerušene užívali.

2.1 Aj odvolací súd tak na základe zisteného skutkového stavu dospel k rovnakému právnemu záveru, že hoci právni predchodcovia žalovaného 1/ nenadobudli kúpnu zmluvou z roku 1961 vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam, boli s poukazom na ostatné okolnosti sporu dobromyseľnými držiteľmi týchto nehnuteľností na základe domnelého právneho titulu a to na základe ospravedlniteľného právneho omylu. Za významný moment sporu označil odvolací súd aj záver Okresného úradu Ilava, odbor katastrálny o prepočítaní podielov predávajúcich zo zmluvy z roku 1961, z ktorého vyplýva výmera kupovanej parcely vo výmere 1133 m² a ktorý bol v takomto rozsahu zjavne niekoľko desaťročí až do roku 2014 užívaný. Záver súdu prvej inštancie o vydržaní sporných nehnuteľností a splnení podmienok vydržania tak považoval odvolací súd za správny. Za počiatok premlčania však nepovažoval odvolací súd rozhodnutie o schválení ROEP, pretože takéto rozhodnutie nezakladá účinky prejudiciality, má len deklaratórny charakter verejnej listiny, pričom priamo zákon predpokladá možnosť práva na začatie konania podľa § 137 CSP. Takéto rozhodnutie preto nemohlo byť považované za originálny titul nadobudnutia vlastníckeho práva. Podstatné však bolo, že súd prvej inštancie konštatoval, že zápisu vlastníckeho práva žalovaného 1/ v roku 2000 (či už na základe vyhlásenia o vydržaní právnymi predchodcami žalovaného 1/ alebo na základe prepočítania podielov predávajúcich v stave k roku 1961), predchádzalo vydržanie sporných nehnuteľností právnymi predchodcami žalovaného 1/. Odvolanie smerovalo aj proti výroku rozhodnutia súdu prvej inštancie o trovách konania, odvolací súd však nezistil dôvody pre aplikáciu ustanovenia § 257 CSP v prejednávanej veci.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca 1/ (ďalej aj „dovolateľ“) z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci odvolacím súdom podľa § 421 ods. 1 písm. c) CSP v otázke splnenia podmienok vydržania sporných nehnuteľností. Dovolateľ namietal, že z predloženého znaleckého posudku č. 4/2018 vypracovaného J. J. A. z 15. marca 2018 bolo preukázané, že PK parcela č. XXX/X bola vytvorená geometrickým plánom č. 489/61-207-920 z roku 1961 ako stavebný pozemok o výmere 833 m². Novovytvorená parcela bola 22. januára 1962 na základe kúpnej zmluvy z 2. decembra 1961, zápisnice o skutočnej držbe, geometrického plánu a rozhodnutia ONV Považská Bystrica zapísaná pod d. 135/62 PK vložky č. XXX do vlastníctva rodičom žalovaného 1/. V roku 2000, po zápise registra obnovej evidencie pozemkov bola parcela č. XXX/X zapísaná do registra E KN na novovytvorený list vlastníctva č. XXXX, ale už s výmerou 1107 m². Žalovaný 1/ a jeho právni predchodcovia nemohli byť dobromyseľní v tom, že im sporné pozemky patria, pretože nedošlo k ich poctivému nadobudnutiu. Žalovaný 1/ nepreukázal žiadny právny titul nadobudnutia vlastníctva jeho

právnymi predchodcami k sporným nehnuteľnostiam. Sporné pozemky neboli od ich vlastníkov kúpené ani darované, čím došlo k privlastneniu cudzej veci. Zároveň nebola preukázaná ani držba a užívanie sporných nehnuteľností právnymi predchodcami žalovaného 1/, keď v konaní svedkovia uviedli, že tieto nehnuteľnosti slúžili ako prechod. Dovolateľ konštatoval, že chyba v katastrálnom operáte nie je právnym titulom na vznik, zmenu alebo zánik vlastníckeho práva k nehnuteľnosti a z bezprávia nemôže vzniknúť právo. Z týchto dôvodov nemohla nadobudnúť vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam ani žalovaná 2/, pretože vedela o tom, že nadobúda podiel k nehnuteľnostiam, ktorých vlastnícke právo žalovaného 1/ bolo spochybnené. Dovolateľ navrhol, aby dovolací súd zrušil rozsudok odvolacieho súdu ako aj súdu prvej inštancie a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. Žalovaní k dovolaniu uviedli, že nespĺňa zákonom stanovené náležitosti, nakoľko nebolo vymedzené spôsobom uvedeným v ustanovení § 431 až 435 CSP a je len vyjadrením nespokojnosti žalobcu 1/ so závermi súdov nižších inštancií. Rozhodnutia súdov nižších inštancií považovali za vecne správne a s ich závermi sa stotožnili v plnom rozsahu. Navrhli, aby dovolací súd podané dovolanie odmietol a priznal im náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť.

6. Najvyšší súd opakovane vyjadril záver, v zmysle ktorého právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Dovolanie treba považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolací súd nie je súdom tretej inštancie, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (por. 9 Cdo/72/2020, 9 Cdo/260/2021), nie strany sporu.

7. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená, musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namieste je skôr reštriktívny výklad (por. 9 Cdo/72/2020, 9 Cdo/260/2021).

8. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

9. Dovolateľ prípustnosť podaného dovolania vyvodzoval výslovne z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. c) CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

10. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je procesnou povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (§ 421 CSP v spojení s § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným

dôvodom prípustnosti dovolania.

11. Na to, aby dovolací súd mohol pristúpiť k meritórnemu dovolaciemu prieskumu rozhodnutia odvolacieho súdu z hľadiska namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci, musia byť (najskôr) splnené predpoklady prípustnosti dovolania zodpovedajúce niektorému zo spôsobov riešenia tej právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a tiež podmienky dovolacieho konania, medzi ktoré okrem iného patrí riadne odôvodnenie dovolania prípustnými dovolacími dôvodmi a spôsobom vymedzeným v § 432 až § 435 CSP. Len konkrétne označenie právnej otázky, ktorú podľa dovolateľa riešil odvolací súd nesprávne, umožňuje dovolaciemu súdu posúdiť, či ide skutočne o otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a či sa pri jej riešení odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a) CSP), alebo ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b) CSP) alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. c) CSP).

12. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnú (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj procesnoprávna (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Musí ísť o právnú otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní (a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom).

13. Pokiaľ dovolateľ v dovolaní nevymedzí právnú otázku, dovolací súd nemôže svoje rozhodnutie založiť na domnienkach (predpokladoch) o tom, ktorú otázku mal dovolateľ na mysli; v opačnom prípade by jeho rozhodnutie mohlo minúť zákonom určený cieľ. V prípade absencie vymedzenia právnej otázky nemôže dovolací súd pristúpiť k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný a odvolací súd; v opačnom prípade by uskutočnil procesne neprípustný bezbrehý dovolací prieskum priečiaci sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v Civilnom sporovom poriadku (pozri aj 9Cdo 103/2021, 9Cdo 198/2021, 9Cdo 284/2021).

14. V dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 CSP, by mal dovolateľ konkretizovať právnú otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, vysvetliť (a označením rozhodnutia najvyššieho súdu doložiť), v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu a napokon uviesť, ako by mala byť táto otázka správne riešená. Len polemika dovolateľa s právnymi názormi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky a ako hodnotil dôkazy významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v citovanom ustanovení (por. 9Cdo 308/2021, 9Cdo 8/2022, 9Cdo 80/2022).

15. V úvode podaného dovolania žalobca 1/ výslovne odkázal na ustanovenie § 421 ods. 1 písm. c) CSP, z ktorého vyvodzoval prípustnosť svojho dovolania, následne však v dovolaní tento dovolací dôvod relevantne neodôvodnil, nepoukázal na to, akú konkrétnu právnú otázku riešil odvolací súd rozdielne od dovolacieho súdu resp. aká právna otázka, týkajúca sa sporu, je rozhodovaná dovolacím súdom rozdielne, ani neidentifikoval žiadne rozhodnutia dovolacieho súdu, s ktorými by malo byť napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu v rozpore, resp. s ktorými sú naopak jeho závery súladné. Dovolateľ vyjadroval všeobecnú nespokojnosť s rozhodnutím odvolacieho súdu, domáhal sa rozhodnutia vo svoj prospech, sumarizoval priebeh skutkových okolností prípadu a prezentoval vlastnú interpretáciu dôkazov, ktoré v konaní hodnotili sudy nižších inštancií. Vlastná argumentačná polemika dovolateľa

opierajúca sa tak o výklad relevantnej právnej úpravy, ako aj o rozhodovaciu prax dovolacieho súdu, však v texte dovolania absentuje.

16. Dovolací súd poukazuje aj na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo 14. apríla 2022 sp. zn. I. ÚS 215/2022, ktorý uviedol, že „k odmietnutiu dovolania pre nesplnenie náležitostí zadefinovania dôvodu prípustnosti mimoriadneho opravného prostriedku ústavný súd považuje za potrebné dodať, že aj keď jeho súčasná judikatúra uprednostňuje materiálny prístup k vymedzeniu dovolacích dôvodov zo strany najvyššieho súdu (I. ÚS 336/2019, IV. ÚS 479/2021), dovolací súd si bez náležitého vymedzenia právnej otázky dovolateľom nemôže túto otázku vyabstrahovať z dovolania sám (II. ÚS 291/2021). Ústavne konformné riešenie vyžaduje, „aby právna otázka z dovolania jasne vyčnievala a takisto aby z dovolania vyčnievalo aj právne posúdenie veci, ktoré pokladá dovolateľ za nesprávne s uvedením toho, v čom má spočívať táto nesprávnosť...“ Sťažovateľ, resp. jeho advokát „preto musí pripraviť jasné, vecné a zmysluplné vymedzenie namietaného nesprávneho právneho posúdenia spornej právnej otázky.“ (I. ÚS 115/2020).“

17. V preskúmvanej veci podľa názoru dovolacieho súdu nemožno prijať iný záver ako ten, že dovolateľ uplatnený dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. c) CSP (nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom) nevymedzil spôsobom uvedeným v § 432 ods. 2 CSP; nenastolil, neformuloval, nepomenoval právnu otázku, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, ani neuviedol, v čom spočíva nesprávnosť jej riešenia a nepoukázal na žiadne dotknuté rozhodnutia dovolacieho súdu, ale iba spochybnil správnosť rozhodnutí súdov nižších inštancií, polemizoval s ich závermi a hodnotením dôkazov.

18. So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolanie žalobcu 1/ odmietol podľa § 447 písm. f) CSP ako dovolanie, ktoré nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi.

19. Výrok o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

20. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.